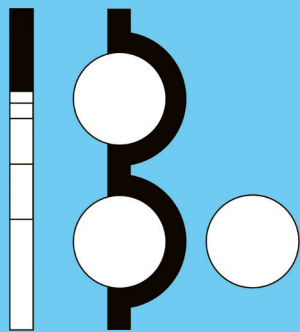
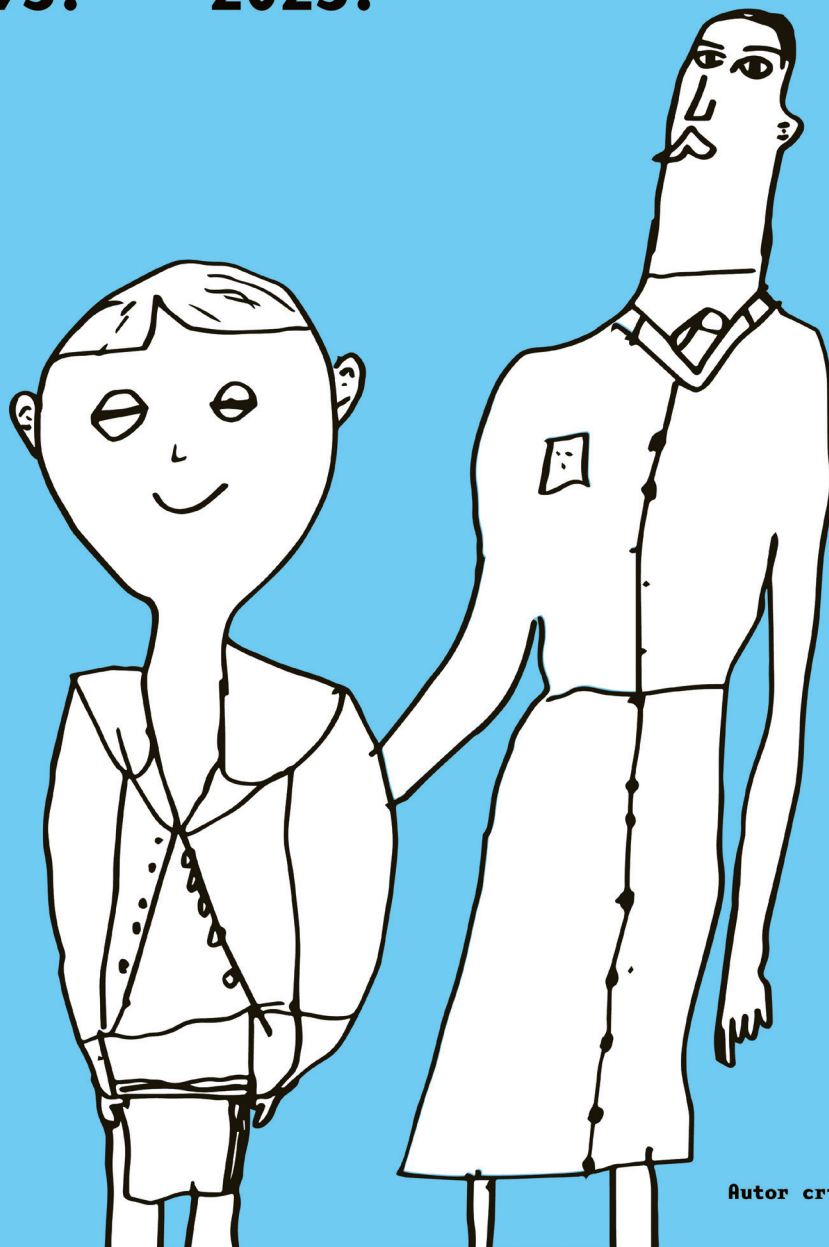

G O D I N A

1895. - 2025.

Autor crteža: Tena Špoljar

Nakladnik:

Centar za odgoj i obrazovanje
„Vinko Bek“

Za Nakladnika:

Ivana Rotim

Urednici:

Helena Krilić i Damir Štefotić

Suradnici:

Ivana Šalković, Božana Musa,
Ana Bulat, Mirko Milak,
Dijana Petrović, Marija Akmadžić,
Tanja Parlov i Josip Klarić

Audio zapis izradila:

Martina Smolčić

Dizajn i prijelom:

Josip Klarić i Tanja Parlov

Fotografije:

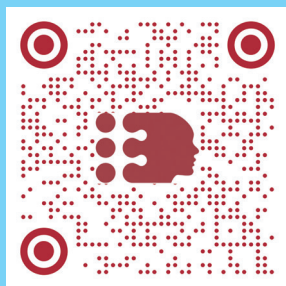
Arhiva Centra

Tisak:

Kerschoffset d.o.o.

Naklada:

500 primjeraka

Sadržaj :

Uvod.....	3
Vinko Bek - učitelj s vizijom.....	5
Sve je počelo s obrazovanjem.....	6
Korisnik u Centru.....	8
Što pružamo korisnicima i zašto je to važno.....	11
Socijalni rad.....	11
Psihološka podrška.....	13
Odgoj i edukacijska rehabilitacija.....	14
Specifične aktivnosti psihosocijalne rehabilitacije.....	17
Opismenjavanje na brajici	19
Orijentacija i kretanje.....	20
Svakodnevne i socijalne vještine.....	22
Tiflotehnička obuka.....	24
Vježbe vida.....	26
Terapijske aktivnosti.....	28
Logopedska podrška.....	28
Kineziterapija.....	30
Fizikalna terapija.....	31
Radna terapija.....	32
Muzikoterapija.....	33
Likovna terapija.....	34
Specijalizirani programi i postupci podrške.....	36
Predškolski program.....	36
Završni vikend.....	37
Podrška obrazovanju prilagodbom materijala za učenje i rad.....	38
Vidljivi u zajednici.....	40
Iskustva korisnika, roditelja, radnika.....	42
Značajna članstva, nagrade i projekti.....	47
Zahvala volonterima.....	49
Ivan Kolar, 56 godina u Beku.....	50

Dragi čitatelju,

s osobitim ponosom i radošću predstavljamo ovu brošuru povodom 130. obljetnice djelovanja Centra „Vinko Bek“ – ustanove koja već više od stoljeća predstavlja oslonac, podršku i izvor nade djeci i osobama s oštećenjem vida.

Naša bogata povijest svjedoči o predanosti, stručnosti i humanosti naraštaja zaposlenika koji su svojim radom izgradili temelje inkluzivnog obrazovanja i društva jednakih mogućnosti. Ponosni smo nastavljajući tradicije vizionara i humanista Vinka Beka, čije ime nosimo s poštovanjem. Njegova predanost dobrobiti slijepih i slabovidnih osoba i dalje nas nadahnjuje i obvezuje.

Danas, osluškujući potrebe suvremenog društva, s jednakim entuzijazmom nastavljamo kročiti naprijed razvijajući nove pristupe, jačajući suradnju i potičući zajedništvo.

Zahvaljujem svima koji su dio ove iznimne priče – korisnicima, učenicima, roditeljima, zaposlenicima, partnerima i prijateljima Centra. Neka nas ova obljetnica podsjeti na vrijednosti koje baštinimo i bude nadahnuće za buduće korake.

**Ravnateljica
Ivana Rotim, prof. def.**

a slavnog vladanja Njegovog ces. i

Kr. apoštolskog Veličanstva

FRANJE JOSIPA I.,

cara austrijskog, Kralja ugarskog i

českog, dalmatinskog, hrvatskog i slavonskog i t.d., i t.d.,

a za banovanja njegove preuzvišenosti bana

Dragutina grofa Khuen-Hédervárya,

pod predstojništvom odjelnog predstojnika

D^{ra} Izidora Kršnjavija

dne 1. rujna 1895. god.

otvorio se

U ZAGREBU

zemaljski zavod za odgoj slijepa djece.

Hinko (lijevo) i Vinko (desno)

VINKO BEK - UČITELJ S VIZIJOM

Obrazujući se za učitelja, Vinko Bek zainteresirao se za rad sa slijepima. Djelujući teoretski i praktično, on je prvi tiflopedagog u Hrvatskoj, čiji je prvi učenik bio Hinko Svoboda. Uz svoga učitelja Vinka Beka, Hinko je za četiri mjeseca savladao gradivo prvog razreda osnovne škole i briljirao na završnom javnom ispitu.

Rad i zalaganje Vinka Beka doveli su do otvorenja Zemaljskog zavoda za odgoj slijepe djece 1895. godine u Zagrebu. Zavod je mijenjao ime i adrese, a 1955. godine dobiva ime po svome osnivaču Vinku Beku.

Danas je to Centar za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“, ustanova socijalne skrbi za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju djece, mladih i odraslih osoba s oštećenjem vida. Centar pruža stručnu podršku u cijeloj Hrvatskoj djelujući u svome sjedištu u Zagrebu i u uredima u Splitu i Osijeku.

SVE JE POČELO S OBRAZOVANJEM

Školovanje u Centru temelji se na stvaranju sigurnog, poticajnog i podržavajućeg okruženja u kojem svaki učenik dobiva priliku razviti svoje potencijale.

U Centru djeluju osnovna škola, srednja strukovna škola i osnovna glazbena škola.

Jedna od naših posebnosti je rad u malim razrednim odjelima i skupinama koji omogućuje individualizirani pristup i prilagodbu sadržaja, metoda i oblika rada. Svakom učeniku prilazimo s puno pažnje što uključuje blisku suradnju s roditeljima i obiteljima koje smatramo partnerima u obrazovanju i rehabilitaciji učenika. Uz prilagodbu nastavnih procesa upotrebljavamo specifične materijale i taktilne alate, uređaje s govornom podrškom za slijepe i slabovidne i drugu asistivnu tehnologiju.

U glazbenoj školi učenici se glazbeno opismenjuju i uče svirati koristeći se brajicom glazbenom notacijom i uvećanim notnim zapisima. Glazba našim učenicima nije samo učenje, nego i snažan oblik izražavanja, razvoja samopouzdanja i uključivanja u zajednicu, a neki od njih i danas se profesionalno bave glazbom.

U sklopu srednjoškolskog obrazovanja postoji mogućnost polaganja državne mature radi upisa na visoka učilišta i odabira jednog od obrazovnih programa koji se provode u cilju osposobljavanja za poslove operatera u pozivnim centrima te administrativnih i tajničkih poslova u tvrtkama ili javnim ustanovama. Poseban naglasak stavlja se na komunikacijske vještine i uporabu sredstava i pomagala uredskog komuniciranja.

Srednjoškolcima nudimo i izvannastavne aktivnosti, kao što su literarna i multimedijaska skupina te mogućnost pohađanja fakultativne nastave koja prati inovacije u obrazovanju, poput primjene umjetne inteligencije.

Dostupni su i programi za odrasle osobe s oštećenjem vida putem dokvalifikacije i prekvalifikacije.

KORISNIK U CENTRU

U Centru „Vinko Bek“ pružaju se socijalne usluge stručne procjene, savjetovanja, smještaja, boravka, psihosocijalne podrške, rane razvojne podrške, pomoći pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja. Odabir socijalne usluge ovisi o individualiziranoj stručnoj procjeni potreba s obzirom na utvrđene teškoće ili invaliditet, životne okolnosti i interese korisnika te je rezultat dogovora i suradnje korisnika, njegovih roditelja ili skrbnika i stručnjaka. Uz socijalne usluge koje odgovaraju konkretnim potrebama pojedinog korisnika, Centar uslugom pomoći pri uključivanju u programe odgoja i redovitog obrazovanja osigurava kontinuiranu podršku i edukaciju o specifičnostima funkcioniranja osoba s oštećenjem vida namijenjenu stručnjacima u redovnim odgojnim i obrazovnim ustanovama (dječji vrtići, osnovne i srednje škole, učilišta, fakulteti).

Aktivnosti psihosocijalne rehabilitacije provode se u određenom trajanju i učestalosti putem pružanja smještaja, dnevnog boravka u Centru ili pružanja stručne podrške u lokalnoj zajednici.

Kvalitetu socijalnih usluga Centra osiguravaju stručnjaci specijalizirani za rad s osobama s oštećenjem vida u djelatnosti obrazovanja i psihosocijalne rehabilitacije – učitelji, nastavnici, socijalni radnici, psiholozi, edukacijski rehabilitatori, socijalni pedagozi, stručnjaci za asistivne tehnologije, radni terapeuti, fizioterapeuti, kineziterapeuti, muzikoterapeuti, likovni terapeuti, medicinske sestre i tehničari, stručnjaci za prilagodbu digitalnih i tiskanih materijala. Kako bi se naši korisnici osjećali sigurno i zadovoljno, od velike važnosti su i radnici koji se brinu o prehrani, održavanju i osiguravanju financijske stabilnosti poslovanja Centra.

ŠTO PRUŽAMO KORISNICIMA I ZAŠTO JE TO VAŽNO

Socijalni rad

Socijalni rad usmjeren je na povezivanje različitih stručnih profila koji sudjeluju u provođenju programa psihosocijalne rehabilitacije i praćenju korisnika od dana prijema u program do završetka korištenja socijalne usluge. Time se pruža značajan doprinos kvaliteti planiranja podrške, dobivanja uvida u životni kontekst korisnika i njegove potrebe za ostvarivanjem zakonom zajamčenih prava. Uz povezivanje stručnjaka Centra koji rade s korisnikom, socijalni rad usmjeren je na stvaranje mreže podrške u zajednici. U neposrednom radu s korisnikom jačaju se njegovi kapaciteti prilagodbe na različite životne okolnosti i informira ga se o dostupnim programima osobnog razvoja i podrške, osnažujući njegovu vještinu samozastupanja i samostalnog odlučivanja o svemu što mu je važno za samostalan život. U sve procese koji se odvijaju u okviru socijalnog rada, uključeni su članovi obitelji korisnika i njemu značajne osobe.

Psihološka podrška

Psihološka podrška slijepim i slabovidnim osobama donosi osjećaj sigurnosti, prihvaćenosti i pripadnosti. Djeca i odrasli uče kako se nositi s promjenama i stresom, razvijaju pozitivnu sliku o sebi te primaju podršku u procesu prihvaćanja oštećenja vida. Time grade samopouzdanje, vjeru u vlastite sposobnosti te pronalaze nove načine za življenje ispunjenog života.

Ovaj oblik podrške pruža priliku za lakšu prilagodbu životnim promjenama, stjecanje novih kompetencija i redefiniranje vlastite uloge i očekivanja. Obitelj također dobiva pomoć u razumijevanju potreba svojih članova i razvijanju učinkovitih načina međusobne podrške i komunikacije.

Zahvaljujući podršci, slijepe i slabovidne osobe osjećaju se manje izolirano i više povezano s okolinom. Ravnopravno sudjeluju u obrazovanju, radu i društvenim aktivnostima te imaju jednake mogućnosti za uspjeh.

Najvažniji je učinak psihološke podrške osnaživanje svakog korisnika da prepozna vlastitu vrijednost i potencijal. Ona vraća osjećaj kontrole nad životom i gradi uvjerenje da se, unatoč oštećenju vida, može živjeti kvalitetno, aktivno i ispunjeno.

Odgoj i edukacijska rehabilitacija

Odgoj i edukacijska rehabilitacija namijenjeni djeci i mladima s oštećenjem vida pružaju mogućnost ispunjavanja razvojnih potreba za stjecanjem novih iskustava, širih spoznaja i građenja kvalitetnih odnosa na njima primjeren način uvažavajući specifičnosti sljepoće ili slabovidnosti. Aktivnosti su usmjerene na primjerenije razumijevanje socijalnih odnosa, spoznaja o okolini, prepoznavanje i unaprjeđivanje osobnih kompetencija. Zadatak je odgoja i edukacijske rehabilitacije pronalaženje i osmišljavanje prilika u kojima će naši korisnici, uz stručnu podršku, razvijati svoje interese, svijest o potrebi samozastupanja, odgovornost prema sebi i drugima kako bi, osnaženi novim iskustvima i vještinama, dosegli željenu samostalnost. Kreativnost i širina aktivnosti svojevrsan je poligon za utvrđivanje vještina koje se usvajaju u okviru specifičnih rehabilitacijskih aktivnosti namijenjenih osobama s oštećenjem vida.

SPECIFIČNE AKTIVNOSTI PSIHOSOCIJALNE REHABILITACIJE

Rehabilitacijski programi koje provodimo u Centru imaju za cilj osnažiti osobe s oštećenjem vida pružajući im znanja i vještine potrebne za što veću samostalnost i sigurnost u svakodnevnom životu. U različitim rehabilitacijskim programima korisnici stječu vještine koje im olakšavaju obrazovanje, rad i aktivno sudjelovanje u zajednici, a ujedno razvijaju samopouzdanje i podižu kvalitetu života.

Opismenjavanje na brajici

Učenje čitanja i pisanja brajice, temelja pismenosti slijepih, preduvjet je svakom obliku komunikacije koja uključuje pisanu riječ, što omogućuje pristup informacijama i učenje. Pisanom riječi svaka osoba proširuje svoja znanja, spoznaje o svijetu i jača sposobnost izražavanja svojih misli, osjećaja i potreba. Sve navedeno vodi korisnika lakšem pristupu kulturnim sadržajima, zapošljavanju i zadovoljavanju različitih interesa. U okviru ove aktivnosti slijepi korisnik usvaja zapise brajičnih znakova iz različitih područja.

a 	b 	c 	č 	ć 	d
dž 	đ 	e 	f 	g 	h
i 	j 	k 	l 	lj 	m
n 	nj 	o 	p 	r 	s
š 	t 	u 	v 	z 	ž

Hrvatska brajična abeceda

Orijentacija i kretanje

Rehabilitacijski program vježbi orijentacije i kretanja ima za cilj osposobiti slijepe i slabovidne osobe za sigurno, samostalno i učinkovito kretanje.

U okviru ove aktivnosti uvježbava se upotreba ostalih osjetila kako bi se steklo znanje i svijest o prostoru. Putem programa usvajaju se zaštitne tehnike i tehnike kretanja sa ili bez dugog bijelog štapa.

Postizanje razine samostalnosti kretanja u vanjskom i unutarnjem prostoru osigurava dostupnost svakodnevnim životnim sadržajima i vrlo je važno za izgradnju integriteta, dostojanstva i uspješnu uključenost osoba s oštećenjem vida u zajednicu.

Svakodnevne i socijalne vještine

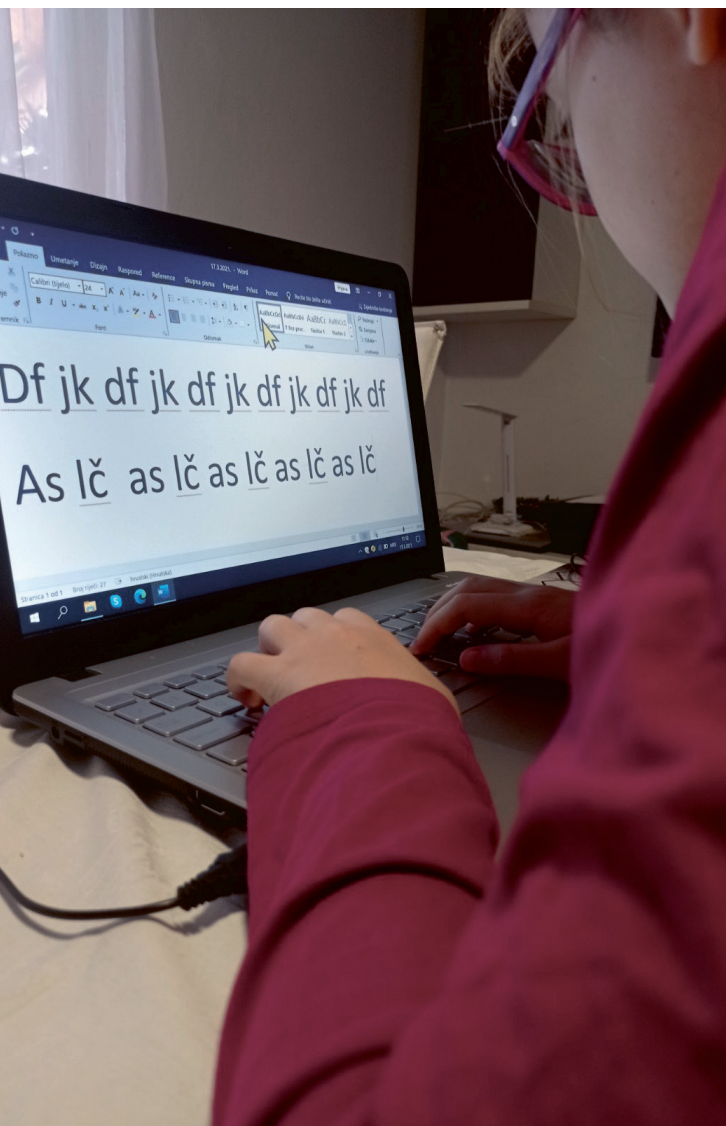
Zamislamo li koliko u životu upotrebljavamo vid da bismo izvršili radnje različite složenosti, lako je pretpostaviti kakvu važnost ima aktivnost Svakodnevnih vještina za slijepe i slabovidne osobe.

Cilj ovog programa je usvajanje znanja, navika i vještina u područjima održavanja osobne higijene i brige za sebe, konzumiranja i pripremanja hrane, komunikacije u različitim situacijama, samozastupanja, brige o financijama, odijevanja i brige o odjeći, organizacije aktivnosti i životnog prostora te uključivanje u svakodnevni i društveni život.

Program ove aktivnosti sastavljen je od mnoštva ciljanih vježbi koje čine svakodnevnicu i prate dnevne potrebe svake osobe.

Tiflotehnička obuka

Programske aktivnosti tiflotehničke obuke imaju za cilj upoznati osobe s oštećenjem vida s asistivnim tehnologijama i različitim tiflotehničkim pomagalima te ih osposobiti za njihovu učinkovitu primjenu. Asistivne tehnologije podrazumijevaju, uz zvučnu podršku ili taktilnu percepciju, upotrebu raznih pomagala (računalo s čitačem ekrana i govornom jedinicom, brajev redak, elektronička brajeva bilježnica, reproduktor zvučnih knjiga, pametni telefon, kalkulator, sat, osobna i kuhinjska vaga, toplomjer, tlakomjer, društvene igre...). Njihova upotreba omogućava slijepim i slabovidnim osobama samostalnost i uspješnost tijekom školovanja, na radnom mjestu i u svakodnevnom životu.

Vježbe vida

Strukturirani program vježbi vida čine rehabilitacijski postupci čija je svrha poticanje osoba s oštećenjem vida na razvoj vizualne svijesti, vizualne pažnje i pamćenja, vježbanja voljne kontrole pokreta očiju, poboljšanja koordinacije oko–ruka te bolju detekciju i diskriminaciju predmeta i apstraktnih simbola. Prema procjeni stručnjaka za vid, ovisno o dijagnozi i stupnju oštećenja vida te s ciljem poboljšanja vizualne efikasnosti, mogu se preporučiti različita optička pomagala.

Nakon završenog programa Vježbi vida i osiguravanja potrebnih pomagala, slabovidne osobe na lakši i jednostavniji način upotrebljavaju vid u različitim okolnostima i samim time zadovoljnije su i uspješnije.

TERAPIJSKE AKTIVNOSTI

Logopedaska podrška

Logopedaska podrška slijepim i slabovidnim osobama ključna je za razvoj jasne i sigurne komunikacije. Teškoće govora i jezika vrlo su česte u ovoj populaciji i često se povezuju s teškoćama čitanja, pisanja i učenja. Ciljanim i individualiziranim terapijama korisnici razvijaju razumljiv i tečan govor, ispravan izgovor te veću lakoću izražavanja vlastitih misli i osjećaja.

Za djecu to znači lakši početak školovanja, bolje praćenje nastave i aktivnije sudjelovanje u igri i druženju s vršnjacima. Kod mladih i odraslih, logopedaska podrška omogućava jasniju komunikaciju u obrazovanju, na radnom mjestu i u svakodnevnim situacijama, čime se smanjuje osjećaj izoliranosti i nesigurnosti. U svim životnim fazama ona pridonosi boljem razumijevanju okoline i aktivnijem uključivanju u društvo. Rana i kontinuirana logopedaska podrška pomaže prepoznati jake strane svakog korisnika i smanjiti posljedice teškoća povezanih s oštećenjem vida. Najvažniji učinak ovakvog rada stjecanje je sigurnosti u komunikaciji, samopouzdanje u izražavanju i osjećaj da ih drugi jasno razumiju – što otvara vrata obrazovanju, zapošljavanju i punoj društvenoj integraciji.

Kineziterapija

Kineziterapija jača svijest o vlastitom tijelu i prostoru, što slijepim osobama pruža veću sigurnost u kretanju. Redovitim vježbama razvijaju se koordinacija, ravnoteža i snaga, čime se smanjuje rizik od padova i ozljeda. Osobe stječu bolju prostornu orijentaciju i osjećaj kontrole nad tijelom, što povećava samostalnost i slobodu kretanja te jača samopouzdanje. Kineziterapija također doprinosi pravilnijem držanju, prevenciji deformacija kralježnice i stopala te smanjenju bolnih stanja povezanih s nepravilnim obrascima kretanja. Dugoročno, redovito vježbanje poboljšava opću vitalnost, olakšava svakodnevne aktivnosti i smanjuje osjećaj ovisnosti o drugima, što značajno poboljšava kvalitetu života slijepih osoba.

Fizikalna terapija

Fizikalna terapija slijepim i slabovidnim osobama omogućava očuvanje i jačanje pokretljivosti, smanjenje bolova te lakše funkcioniranje u svakodnevnom životu. Prilagođenim vježbama i rehabilitacijom korisnici razvijaju snagu, ravnotežu i izdržljivost, što im donosi veću sigurnost u kretanju i smanjuje rizik od padova i ozljeda.

Redovita terapija pomaže ublažiti posljedice bolesti i oštećenja sustava za kretanje te sprječava pogoršanje postojećih tegoba. Time korisnici zadržavaju funkcionalne sposobnosti koje su im potrebne za samostalnost – od osnovnih aktivnosti kod kuće do aktivnog sudjelovanja u društvenom i radnom životu.

Najvažniji učinak fizikalne terapije je vraćanje osjećaja slobode kretanja i kontrole nad vlastitim tijelom. Smanjuje se ovisnost o tuđoj pomoći, povećava kvaliteta života, a slijepim i slabovidnim osobama omogućava se aktivniji, zdraviji i samostalniji život.

Radna terapija

Sudjelovanjem u praktičnim i taktilnim aktivnostima, poput modeliranja, izrade predmeta ili rada s različitim materijalima, slijepe i slabovidne osobe razvijaju finu motoriku, koordinaciju i kreativnost. Aktivnosti potiču osjećaj postignuća i samostalnosti te olakšavaju snalaženje u svakodnevnom životu. Radna terapija također stimulira druga osjetila koja nadomještaju gubitak vida, čime se poboljšava prostorna percepcija, taktilna osjetljivost i koncentracija. Ovim aktivnostima slijepi jačaju samopouzdanje, razvijaju radne i životne vještine te lakše sudjeluju u obiteljskom i društvenom životu, čime se povećava kvaliteta života i osjećaj vlastite vrijednosti.

Muzikoterapija

Muzikoterapija pruža prostor za izražavanje emocija, opuštanje i osjećaj povezanosti s drugima. Glazba potiče koncentraciju, socijalne i komunikacijske vještine i istovremeno jača samopouzdanje i emocionalnu stabilnost. Slijepim osobama omogućuje razvoj kreativnosti, imaginacije i samosvijesti te olakšava pravilno izražavanje emocija. Pomoću ritma, melodije i improvizacije korisnici stječu osjećaj uspjeha i pripadnosti, što doprinosi boljoj emocionalnoj i društvenoj ravnoteži. Muzikoterapija često postaje kanal povezivanja sa sobom i drugima, pomažući slijepima da bolje razumiju svoje emocije i izgrade pozitivne interpersonalne odnose.

Likovna terapija

Likovnost je najčešće vezana uz vizualno iskustvo. Međutim, naši korisnici to iskustvo ponekad nemaju uopće ili im je ono uvelike otežano. Likovna terapija otvara mogućnosti dodirivanja, upoznavanja i stvaranja, bez obzira na vrstu ili težinu oštećenja vida.

Svaka osoba je jedinstvena i neponovljiva, posjeduje vlastito iskustvo, stavove, interese i znanja. Stoga joj se uvijek pristupa individualno i s poštovanjem. Program se prilagođava sposobnostima, razumijevanju, spretnosti, znatiželji i sklonostima.

Na tom putu otkrivaju se načini kako zadovoljiti unutarnju potrebu za stvaranjem jer potreba za izražavanjem ne poznaje prepreke. U procesu rada korisnici stječu vizualna i taktilna iskustva, nove vještine, upoznaju različite materijale, tehnike i alate kojima mogu izraziti sebe i svoj način viđenja svijeta.

Mnogobrojne izložbe pokazuju da smo kreativni, originalni i zanimljivi te da kvaliteta umjetničkog izraza ne ovisi o granicama, već o mogućnosti da se u stvaranju pronade sloboda i radost. Umjetnost ne traži savršen vid, već otvoreno srce i ruku spremnu da ostavi trag.

SPECIJALIZIRANI PROGRAMI I POSTUPCI PODRŠKE

Predškolski program

U predškolskoj dobi započinje sustavno razvijanje sposobnosti djece s oštećenjem vida potrebnih za daljnje osamostaljivanje i početak školovanja. Djeca koja imaju utvrđeno oštećenje vida pohađaju redovne vrtiće, a u Centar dolaze na posebne programe pripreme za školu. Program jednom tjedno provodi tim stručnjaka (edukacijski rehabilitator, edukacijski rehabilitator – stručnjak za vid, logoped, psiholog, kineziterapeut, glazboterapeut i likovni terapeut).

Završni vikend

Završni vikend trodnevni je program za učenike četvrtih i osmih razreda osnovne škole u redovnom praćenju Odjela integracije. Osim stručne procjene, tijekom programa dobiva se uvid u njihova znanja, sposobnosti i razinu samostalnosti radi lakšeg donošenja preporuke za odgovarajući nastavak školovanja. To je ujedno i prigoda za druženje i razmjenu iskustava učenika.

Podrška obrazovanju prilagodbom materijala za učenje i rad

Stvaranje pristupačnog i poticajnog obrazovnog okruženja u kojem će slijepi i slabovidni učenici imati jednake prilike za razvoj i obrazovanje kao njihovi vršnjaci, naš je primarni cilj.

U skladu s međunarodnim preporukama i individualnim potrebama, udžbenici i svi ostali materijali za učenike s oštećenjem vida prilagođavaju se u različitim formatima - brajlični, uvećani, digitalni i taktilni. Brajlični dizajn uključuje primjenu standardiziranih brajličnih zapisa za specifična područja poput matematike, kemije, glazbe i stranih jezika. Originalne grafičke forme pretvaraju se u lako čitljive i razumljive taktilne prikaze. Pri izradi uvećanog tiska, pažnja se, osim veličini i vrsti slova, posvećuje kontrastnim podlogama, razmacima, preglednosti stranice i dr. Digitalni materijali prilagođavaju se u skladu s tehnologijom koju učenik upotrebljava (čitači ekrana, brajlični retci i dr.). Provodimo savjetovanja iz informacijsko-komunikacijskog područja s naglaskom na asistivne tehnologije, primjenu brajice i oblikovanje sadržaja za slijepe (hrvatska brajica, brajlične notacije prirodnih i drugih znanosti), potporu u e-učenju i opismenjavanje na brajici.

3 talking / Who / you / are / to

_____?

I am talking to Uncle Phil.

4 he / is / What / doing

_____?

He is on holiday in the USA.

5 coming / back / When / he / is

_____?

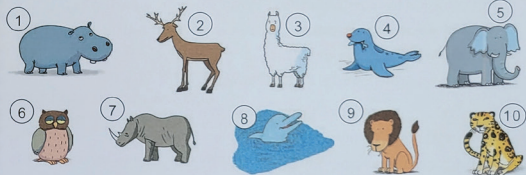
Next week.

UNIT 4 WILDLIFE

LESSON 3

WILD THINGS

1. Match the pictures to the animals.

☐ reindeer	☐ owl	☐ seal	☐ lion	☐ elephant
☐ rhino	☐ hippo	☐ jaguar	☐ llama	☐ dolphin

82

59

60

83

VIDLJIVI U ZAJEDNICI

U široj zajednici prepoznati smo kroz brojne aktivnosti, projekte i javne nastupe u kojima sudjeluju i korisnici i radnici, dajući vidljivo lice inkluziji i inovacijama u životu osoba s oštećenjem vida.

Redovito smo prisutni na manifestacijama, izložbama i konferencijama diljem Hrvatske, gdje korisnici predstavljaju svoja znanja, umjetničke radove i tehnološke inovacije te postižu uspjehe na natjecanjima. Suradnja s drugim školama i ustanovama, kao i partnerstvo u društvenim i kulturnim projektima, donosi Centru istaknuto mjesto među sudionicima inkluzije.

Ponosimo se sudjelovanjem u izložbama poput inkluzivne izložbe „Gledam dodirom“, edukativnim događajima poput CARNET-ove korisničke konferencije CUC, nastupima i uspjesima pjevačkog zbora radnika *PlejBek*, kao i nastupima korisnika na Festivalu jednakih mogućnosti. Ističemo i dugogodišnju suradnju s Glazbenim odjelom Gradske knjižnice u projektu „Knjižnica širom otvorenih vrata – Upoznajmo glazbene instrumente“.

Centar je aktivno uključen u obilježavanje Dana Pešćenice i Dana Ferenšćice gdje predstavljamo programe, pomagala i vještine potrebne osobama s oštećenjem vida za samostalan život. Vidljivi smo i na digitalnim kanalima – putem mrežne stranice, društvenih mreža, YouTubea i *podcasta*, gdje *Bek vokali* redovito objavljuju priče o uspjesima korisnika s ciljem podizanja svijesti o sposobnostima slijepih i slabovidnih. Svim ovim aktivnostima i nastupima, korisnici zajedno s radnicima pokazuju da inkluzija i kreativnost nemaju granica.

ISKUSTVA KORISNIKA, RODITELJA, RADNIKA

Naše iskustvo u Centru „Vinko Bek“ promijenilo nas je i ohrabrilo za daljnje korake u životu. Upravo smo ovdje prvi put osjetile vjetar u leđa i da zaista vide svakoga od nas – ne samo kroz ocjene, nego kroz trud, borbu i male pobjede koje drugdje ostaju nezapažene. Svi s kojima smo radile pristupačni su, strpljivi i iskreno posvećeni svakom korisniku, zbog čega se u Centru osjećamo sigurno i prihvaćeno. Posebno nam je važno što Centar nudi razne kreativne aktivnosti u kojima smo se pronašle. Izdvojile bismo rad u likovnoj grupi i Bek vokale. To nam je omogućilo da izrazimo sebe kroz umjetnost, razvijamo svoje vještine i nađemo novi oblik komunikacije i samopouzdanja. Teško je zamisliti drugo mjesto gdje bismo mogle otkriti i pokazati svoje talente na tako poseban način kao u Centru "Vinko Bek". Ovdje smo imale priliku sudjelovati na izložbama i stručnim konferencijama, testirati svoje ideje i upoznati ljude iz cijele Hrvatske i šire. S posebnim ponosom pamtimo odlazak u Rovinj na CUC, ali i intervju s predsjednikom turskog parlamenta. Takvi događaji pokazali su koliko je naš glas vrijedan i koliko možemo biti prepoznati i izvan naše male zajednice. Takva iskustva ohrabrila su nas da vjerujemo u sebe i nastavimo otkrivati što sve možemo postići kada nam se pruži prava podrška.

U Centru "Vinko Bek" cijeni se individualni napredak, razumijevanje i toplina. Naučile smo da Centar nije samo mjesto učenja iz knjiga, nego prostor u kojem rastemo, gradimo povjerenje u sebe i otkrivamo koliko svojim znanjem i talentima možemo obogatiti svijet oko sebe. "Vinko Bek" je za nas više od škole – to je mjesto prijateljstva, podrške i otkrivanja vlastitih mogućnosti.

Kiara Štefanac i Maja Šutalo, korisnice

Poštovana,

zahvaljujemo na pozivu da budemo dio obilježavanja 130. obljetnice Centra „Vinko Bek“. Zaista lijepa i vrijedna obljetnica!

Naše iskustvo s Centrom „Vinko Bek“ vrlo je pozitivno. Od prvog susreta osjećali smo povjerenje, razumijevanje i stručnost. Posebno smo zahvalni vašoj zaposlenici Eni koja s velikom predanošću, puno strpljenja, znanja i topline prati razvoj naše curice Leone. Zahvaljujući programu rane intervencije i rehabilitatorici Eni, iz dana u dan vidimo konkretan Leonin napredak na svim razinama.

Hvala svim djelatnicima koji svojim radom mijenjaju živote djece i roditelja.

S poštovanjem

Tina Milosavljević Agbaba, majka

Zašto volim "Vinko Bek"

*Često mjesim glinu
i jedem hranu finu.
Svirati je pravi dar,
bit ću jednom muzičar.
Sve knjige dobijem tu
tako da nikad ne ode po zlu.
Dolaze nam tete naše
i to nam jako paše.
Od malih nogu već smo tu
zahvaljujući Vinku Beku.*

Zato volim Vinko Bek.

Ivo Pende i Noa Smrekar, korisnici

U trenutku kad saznaš da dijete ima oštećenje vida, da je slijepo, cijeli tvoj svijet se raspadne. Počneš tonuti, crnilo te uvlači i ne znaš kako dalje... Prestaneš disati... Tada saznaš da postoji netko tko će ti dati ruku i pomoći ti da se vratiš na površinu, malo po malo... Za mene je to bila Ivanova prva tiflopedagoginja Suzana Komušanec, žena koja je postala dio naše obitelji. Nakon Suzane, došla nam je naša Anita (vidite obrazac, svi postanu naši :)). Žene koje su imale odgovore na skoro svako moje pitanje, koje su imale riječ utjehe kada je trebalo. Žene koje su bile tu za Ivana, za sve što se tiče obrazovanja, socijalizacije, za još više pitanja kako je vrijeme prolazilo i hvala im na tome. Sljedeće školske godine, Ivan je maturant i zatim slijedi fakultet. Uspjeli smo uz puno truda, snage, volje, želje, ludosti... Hvala svima koje smo upoznali u COO "Vinko Bek", ravnateljici Ivani, socijalnoj radnici Marti, Dijani, Iveku, psihologinji Idi, Nini... Hvala što tražite rješenja kada zaškripi i ne odustajete. Čestitamo prvih 130 godina!

Senka Perković, majka

Ja u „Vinku Beku“

Odrasla sam u okruženju slijepih i slabovidnih osoba unutar svoje obitelji, što je duboko oblikovalo moj životni put. Zapošljavanjem u Centru za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek" 1992. godine, ostvarila sam svoju dugogodišnju želju – raditi s osobama s oštećenjem vida, podučavati ih i pomagati im u procesu rehabilitacije.

Tijekom 33 godine rada kao instruktorica orijentacije i kretanja u Centru "Vinko Bek" obišla sam gotovo cijelu Hrvatsku. Pomagala sam velikom broju slijepih osoba da uz pomoć dugog bijelog štapa ponovno samostalno krenu iz svojih domova i vode kvalitetnije i neovisnije živote.

mr. sc. Mira Sajković, prof. def.

Naše iskustvo s Centrom "Vinko Bek" vrlo je pozitivno, u svim aspektima.

Zadovoljni smo suradnjom i komunikacijom s roditeljima (brzi odgovori putem grupe na Whatsappu), ljubaznošću i profesionalnošću stručnog osoblja, a ukupni je standard Centra na visokoj razini.

Posebno se ističe poticanje dječje samostalnosti, individualan pristup djetetu te zanimljiv odgojno-obrazovni program.

Dijete je jako brzo prihvatilo matične odgojiteljice, kao i nematične koje su bile na zamjeni.

Zadovoljni smo pristupom odgojiteljica našem djetetu.

Otkako naše dijete pohađa Centar primjećujemo značajan napredak u komunikaciji, tjelesnoj spretnosti, društvenosti (socijalnim odnosima), sigurnosti u sebe i samopouzdanju, samostalnosti prilikom obuvanja i odijevanja, samostalnosti prilikom jela i povećanoj emocionalnoj stabilnosti.

Hvala vam za sve što radite!

Ivana Svalina, majka

ZNAČAJNA ČLANSTVA, NAGRADE I PROJEKTI

Članovi smo međunarodne organizacije ENVITER (European Network for Vision Impairment Training, Education and Research), europske istraživačke mreže za osobe s oštećenjem vida koju čini 35 institucija i udruženja iz više od 20 europskih država. Ravnateljica Centra predstavlja našu ustanovu u Upravnom odboru ENVITER-a.

Surađujemo i s brojnim srodnim ustanovama na regionalnoj razini.

U mnoštvu nagrada ističemo nagradu „Jakov Kudrić“ Hrvatske udruge socijalnih radnika dodijeljenu za pomicanje granica u zalaganju za bolji i kvalitetniji sustav skrbi o ranjivim članovima našeg društva.

Primili smo i priznanje Hrvatske knjižnice za slijepe „Antun Lastrić“ za doprinos kulturi, obrazovanju i pismenosti slijepih osoba.

Neki od projekta u kojima smo sudjelovali ili sudjelujemo:

Pomagala za sve (MROSP)

PsyCoDiVIA (ENVITER)

PsyCoVia

Erasmus+ (ENVITER)

CVI Project (ENVITER)

EARLY (ENVITER)

Projekt Kolibri – MATRA

Bijeli štap u mojoj obitelji (Hrvatski savez slijepih)

Kreativna školica znanja i samopouzdanja
(Hrvatski savez slijepih)

Školica sreće za manje i veće (Hrvatski savez
slijepih)

Tata od formata (Hrvatski savez slijepih)

Izvidi svoje mogućnosti! (Hrvatski savez slijepih)

Priča mi se priča (Teatar Poco Loco)

Do slušanja (Punctum)

Jačanje mladih i djece s invaliditetom za
proaktivno djelovanje i povećanje građanske
participacije (Udruga Zaželi)

Točkama do zvijezda (UUOSSO)

I ja sam škvadra (UUOSSO)

Projekt opremanja s turskom razvojnom agencija
(TIKA)

Opremanje studija *Bek vokala* i “Kvadrat osjeta”
(TIKA)

Knjižnica širom otvorenih vrata – upoznajmo
glazbene instrumente (Glazbeni odjel KGZ-a)

Terapija pokretom (Zagrebački savez sportske
rekreacije - Sport za sve)

BrAln (CARNET)

Attend (CARNET)

e-škole (CARNET)

Poticanje filmske i novinarske družine (HAVC i
MZOM)

Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje
pružaju organizacije civilnog društva (ministarstvo
za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku)

Briga o gostu s invaliditetom (Ministarstvo turizma
i sporta Republike Hrvatske)

Zahvala volonterima

Zahvaljujemo svim volonterima na nesebičnoj podršci našem radu.

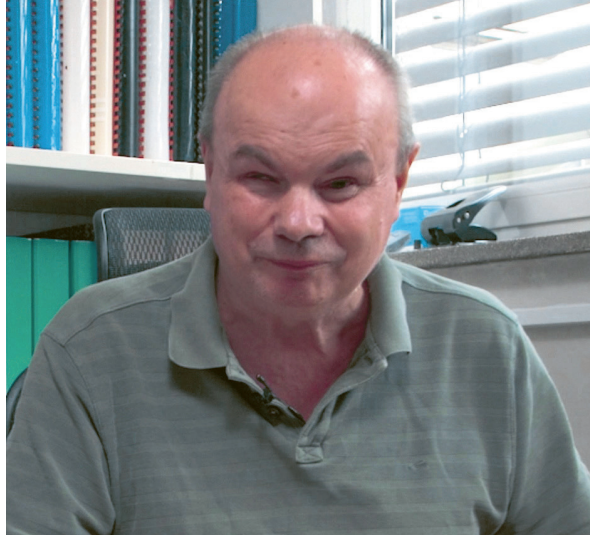
Posebnu zahvalnost za dugogodišnji volonterski rad upućujemo Ines koja u izradu prilagođenih i pristupačnih nastavnih materijala utkiva svoje učiteljske vještine.

Zahvaljujemo i Volonterskom klubu 15. gimnazije koji čitanjem i pomaganjem u pripremama za ispite na državnoj maturi grade vrijedne odnose sa svojim vršnjacima u Centru „Vinko Bek“.

Volonteri svojim predanim radom olakšavaju učenje i ostavljaju trajan trag u životima naših korisnika.

Hvala svima koji svojim znanjem, vremenom i srcem svakodnevno doprinose životu s manje prepreka.

56 godina u *Beku*, Ivan Kolar

Ima ljudi čija prisutnost ne traži velike riječi, ali ostavlja dubok trag.

Naš kolega jedan je od njih.

56 je broj koji priča priču o životu utkanom u *Bek*, od prvih školskih dana sve do danas.

Od učenika do suradnika, od znatiželjnog dječaka do pouzdanog čovjeka koji je oslonac drugima. Radeći u Odjelu za brajicu i uvećani tisak više od četiri desetljeća, postao je živa enciklopedija znanja i iskustva. Njegov doprinos ne mjeri se samo godinama, već i entuzijazmom koji unosi u svaki zadatak, razgovor i suradnju.

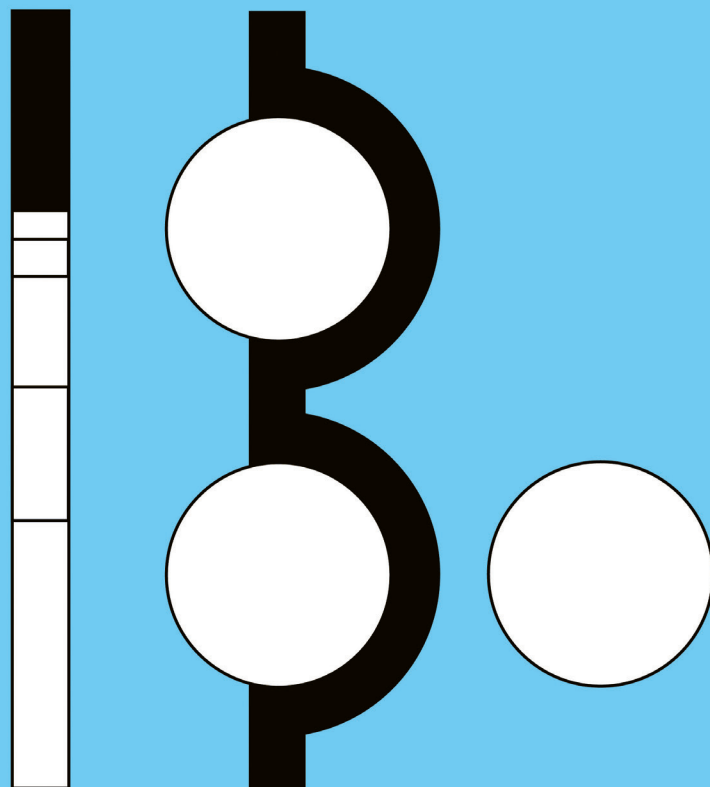
Brajica ga je osobno i profesionalno oblikovala, a on je oblikovao način na koji brajica živi u našem centru kao i u životima svih kojima je potrebna. Postao je njezin tihi ambasador, čovjek od prakse, ali i inspiracije.

Njegova prisutnost nije samo radna — ona je ljudska, duboko ukorijenjena u identitet Centra.

Ivanov smiješak i istančan smisao za humor, smirenost kojom zrači, mudrost i tiha, ali snažna prisutnost nadahnjuju sve generacije.

Čestitamo dragom kolegi na nevjerojatnih 56 godina vjernosti, rada i pripadnosti!

G O D I N A

1895. - 2025.

Centar za odgoj i obrazovanje
«Vinko Bek», Zagreb